

Vårdhygieniska åtgärder vid omhändertagande av patienter och vårdtagare med misstänkt eller verifierad influensa inom Region Stockholm

Under den årliga influensasäsongen, som i regel har sin topp under januari-februari, kan olika influensavirus cirkulera, influensa A (H1N1), influensa A (H3N2) och olika typer av influensa B. Exakt vilket eller vilka som kommer att dominera och hur pass utbredd epidemin kommer att bli går inte att fastställa i förväg. Epidemins omfattning beror bland annat på om influensaviruset förändrats signifikant så att motståndskraften i befolkningen är låg och/eller att det vaccin som finns tillgängligt inte skyddar så bra mot det virus som cirkulerar.

Smittvägar

Influensa smittar framför allt via droppsmitta samt via direkt och indirekt kontaktsmitta.

För att minska smittspridning vid influensa är det viktigt att följa vårdhygieniska rutiner såsom:

- basala hygienrutiner gäller alltid. Ha stänkskydd för ansikte lättillgänglig
- enkelrum på akutmottagning, annan mottagning eller i slutenvård
- information hur man kan skydda sig mot smitta och förhindra att smitta andra
- provtagning utifrån klinisk rutin

Smittsamhet

Smittsamheten hos en vuxen immunkompetent individ beräknas föreligga från dagen innan symtomdebut t o m en dag efter feberfrihet eller i som mest 3–5 dagar efter symtomdebut. Hos småbarn och immunsupprimerade individer kan generell smittsamhetslängd inte anges.

Vård och behandling

- Patient/vårdtagare med misstänkt eller verifierad influensa vårdas på enkelrum med hygienutrymme, dörren ska hållas stängd
- På dörren in till enheten ska anslag/information finnas som uppmanar besökare att kontakta sjuksköterska för mer information
- Patienten/vårdtagaren bör stanna på rummet med stängd dörr
- Utrustning bör vara rumsbunden t.ex. stetoskop, blodtrycksmanschett. Utrustning som inte kan vara rumsbunden desinfekteras direkt efter användning

Dokumentets namn Influensa – vårdhygieniska aspekter	Dokument nr: STÖ 047(E)	Version 1.0	Sida 1 (4)
Utarbetat av Vårdhygien Stockholm	Godkänt Rebecca Lundholm Krig	Rev. datum 2022-10-01	Fastställt 2019-12-17

2019-12-17, justerad 2021-12-16

- Patienter instrueras att hosta, nysa eller snyta sig i pappersnäsduk som kastas direkt och att ha en god handhygien
- Begränsa antalet besökare och informera om god handhygien.
Om diagnosen är laboratorieverifierad och det är brist på enkelrum kan patienter med samma influensatyp (t.ex. Influenta A) vårdas på samma rum. Personalkohort behövs inte. Om patient vårdats på samma sal som annan patient med smittsam influensa, kan postexpositionsprofylax övervägas. efter medicinsk bedömning v.g. se [Behandling av och profylax mot influensa med antivirala medel – uppdaterad rekommendation](#)
Patient som delat rum med patient med influensa och är symptomfri och sätts på antiviral profylax kan dela rum med annan patient och behöver inte vårdas på enkelrum under inkubationstiden som är upp till 3 dagar.

Personal

- Basala hygienrutiner i enlighet med SOSFS 2015:10 och AFS 2018: 4. Vid vård och behandling rekommenderas munskydd, klass IIR. Om risk för stänk mot ansiktet används, även visir eller skyddsglasögon. (www.vardgivarguiden.se/vardhygien, <https://vardgivarguiden.se/Behandlingsstod/Vardhygien/E-utbildning/>)
- Ovaccinerad vårdpersonal som vårdar patient med influensa och som inte använt adekvat skyddsutrustning kan vid behov erbjudas postexpositionsprofylax.

Rengöring och desinfektion

- Konventionell rengöring och desinfektion
Arbeta systematiskt med att punktdesinfektera vid mindre spill av kroppsvätska och att desinfektera patientnära ytor med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.
<https://vardgivarguiden.se/globalassets/behandlingsstod/vardhygien/hygienrad/rengoring-och-desinfektion.pdf>

Tvätt och avfall

- Konventionell hantering.

Vid frågor kontakta:

- Vårdhygien Stockholm (www.vardgivarguiden.se/vardhygien)
- Infektionskonsult för ställningstagande och aktuell medicinering eller [Behandling av och profylax mot influensa med antivirala medel – uppdaterad rekommendation](#)

Provtagning/Diagnostik

Dokumentets namn Influensa - vårdhygieniska aspekter	Dokument nr: STÖ 047(E)	Version 1.0	Sida 2 (4)
Utarbetat av Vårdhygien Stockholm	Godkänt Rebecca Lundholm Krig	Rev. datum 2022-10-01	Fastställt 2019-12-17

2019-12-17, justerad 2021-12-16

Remissen skall markeras med misstänkt diagnos och uppgifter om eventuell utlandssmitta eller trolig smittkälla.

Provtagning utförs utifrån individuell klinisk bedömning och bör genomföras på personer som uppfyller definitionen för misstänkt fall* som

- är allvarligt sjuka
- tillhör en riskgrupp**

Provtagning bör även övervägas för personer som

- arbetar inom sjukvården, äldreomsorg eller på annat sätt vårdar personer i riskgrupper
- får profylaktisk behandling men ändå utvecklar misstänkt influensa

Provtagning bör ske inom 5 dygn från insjuknandet, endast i undantagsfall senare. Vid misstanke om influensa skickas nasofarynxaspirat, nasofarynxsekret eller trakealsekret. Se respektive laboratorier för provtagningsanvisningar.

Kontakta vid behov kundtjänst på respektive laboratorium. Karolinska universitetslaboratoriet 08-517 719 99, Unilabs 0771-407740, SYNLAB Medilab 08-12319120

Behandling/Profylax

Rekommendation finns hos läkemedelsverket

[Behandling av och profylax mot influensa med antivirala medel – uppdaterad rekommendation](#)

Smittskyddsanmälan

Endast laboratorieanmälan enligt smittskyddslagen.

*Misstänkt fall

•Klinisk bild förenligt med diagnosen, d.v.s. i regel >38 graders feber och influensaliknande symtom (hosta, halsont, snuva, smärta bakom bröstbenet, muskel/ledvärk, huvudvärk)

**Riskgrupp:

- Gravida kvinnor
- Personer > 65 år
- Personer med kroniska sjukdomar

För mer information:

Patienter kan hänvisas till www.1177.se eller 1177/vårdguidens telefon 1177 eller 08-320 100.

Dokumentets namn Influensa - vårdhygieniska aspekter	Dokument nr: STÖ 047(E)	Version 1.0	Sida 3 (4)
Utarbetat av Vårdhygien Stockholm	Godkänt Rebecca Lundholm Krig	Rev. datum 2022-10-01	Fastställt 2019-12-17

2019-12-17, justerad 2021-12-16

På Socialstyrelsens hemsida www.socialstyrelsen.se finns affischen "Skydda dig och andra mot influensa" på svenska och flera språk samt mer information <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2012-12-7.pdf>
<https://www.socialstyrelsen.se/regler-och-riktlinjer/foreskrifter-och-allmanna-rad/konsoliderade-foreskrifter/201510-om-basal-hygien-i-var-d-och-omsorg/>

www.socialstyrelsen.se

Information från Vårdhygien Stockholm:

www.vardgivarguiden.se/vardhygien

[Rengöring och desinfektion.pdf | Vårdgivarguiden \(vardgivarguiden.se\)](#)

<https://vardgivarguiden.se/globalassets/behandlingsstod/vardhygien/hygienrutiner-vid-ambulanstransport.pdf>

<https://janusinfo.se/behandling/akutinternmedicin/infektionssjukdomar/infektionssjukdomar/influensaaochb.5.304d30c161295452456dbd.html>

Information från folkhälsomyndigheten:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittykydd-beredskap/smittsamma-sjukdomar/influensa/>

www.folkhalsomyndigheten.se

Information från Smittskydd Stockholm:

<https://vardgivarguiden.se/behandlingsstod/smittykydd/sjukdomar/influensa/www.smittykyddstockholm.se>

www.vardgivarguiden.se/vardhygien

Information från arbetsmiljöverket:

<https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/publikationer/foreskrifter/smittrisker-afs-20184/>

Dokumentets namn Influensa - vårdhygieniska aspekter	Dokument nr: STÖ 047(E)	Version 1.0	Sida 4 (4)
Utarbetat av Vårdhygien Stockholm	Godkänt Rebecca Lundholm Krig	Rev. datum 2022-10-01	Fastställt 2019-12-17